

NÉPLAP

Halálra ítélték Bodó Istvánt,
Császár Antalt és Ördög Imrét,
a lengyelkápornai gyilkos
kulákbanda tagjait

Kívánság és valóság

A világ közvéleményének ezekben a napokban egyedülálló alkalmát nyílt arra, hogy az imperialisták cinikus és álszent politikáját megismerhesse, de ugyanakkor megismerhesse a Szovjetunió által vezetett békétábor erejét és őszinteségét is. Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsában a napokban nagy vita alakult ki arról a kérdésről, hogy a megsemmisített Kuomintang-banda képviselője Kína képviselőjeként tovább is résztvehet-e az értekezleteken (mi több, ebben a hónapban az értekezletek emőkeként). A helyzet kompikáciához az is hozzájárult, hogy a Wall-Street néhány csatlósa, mint például Anglia — időközben de-jure elismerte a Kínai Népköztársaságot és kapcsolatát a Csang-Kaj-Seket képviselő hivatalokkal megszakította. Ezek után természetesen mindenki azt várta volna, hogy ha mar Anglia nem ismeri el Csang-Kaj-Sek „kormányát”, sem annak londoni megbízottait, ugyanezt az elismerést az Egyesült Nemzeteknél is megtagadja Csang-Kaj-Sek képviselőjétől. Aki azonban ezt hitte, tevédt. A Biztonsági Tanács angol megbízottai, mint mindig, most is igent bólintottak amerikai urak felé, akik tovább folytatják donkicholijarcukat a Kuomintang képviselőjének védelmében. Az amerikaiaknak megvan az az előnyük, hogy most az egyszerűen bizonyíthatják a Wall-Streettől való teljes függőségüket, miközben mit sem zavarja őket az a nyilvános megszégyenülés, amely kétküncses politikájuk következménye. Senki sem kételkedik abban, hogy a newyorki „Times” nem járt messze az igazságtól, amikor azt írta, hogy az angol kormány a népköztársaság kormányát esősorban azért ismerte el, mert úgy gondolta, hogy jobb „a kínai-angol vagyionról Mao-Ce-Tung követével tárgyalni, mint senkivel sem tárgyalni”. Az angol kormány nem tartotta fontosnak vagy éppen szükségesnek, hogy akár csak „ettesse is, mintha a kínai nép kormányát a nép iránti szeretetből ismerne el. Anglia akarva, nem akarva rákényszerült arra, hogy elismerje a tény, miszerint Kínának saját kormánya van, akár tetszik ez, akár nem Kína régi angliai, vagy amerikai urainak. Ez viszont ismét csak leleplezi azt a „megbontathatlan egységet”, amely az anglo-amerikai imperialisták táborában uralkodik.

Magában Amerikában is vita alakult ki a kérdés körül, hogy vajjon Csang-Kaj-Seket tőrmozai „harcában” nyílt támogassák-e, vagy pedig ezt a támogatást teljesen megszüntessék, esetleg szigorúan titokban tartásuk.

Colombóban, ahová a laborista imperialisták az elmúlt hetekben a brit impérium országainak konferenciáját egybehívták, „Nagy-Britannia népeinek szövetsége” teljesen nyíltan két táborra szakadt: az egyik hű maradt a londoniakhoz, a másik már a Wall-Streetre halgat. Így tüntettek amellett a „megbontathatlan egység mellett”, mely az Egyesült Államokat és Angliát összefűzi.

Emellett ebben a kérdésben a leglényegesebb az a tény, hogy az állandóan mélyülő és nyíltabbá váó ellentétek nem az amerikai, vagy az angol uralkodó körök fokozódó aktivitásának megnyilatkozásai, hogy függetlenek az amerikai, vagy anglo-imperialisták elhatározásától, ellenben közvetlen következményei annak a valóságnak, hogy Kínában csődöt mondott Csang-Kaj-Sek es győzött a nép. A történelem mit sem törődik azzal, hogy a Wall-Street, vagy a londoni City „elisme-

ri-e vagy sem a megváltozhatatlan tény, hogy Kína szabad”.

Ha a világ az Egyesült Nemzetek szervejében belül kialakított anglo-amerikai „többség” kívánsága szerint fejlődnek, lehet, hogy a legközelebbi közgyűlés elnöke Franco lenne és Csang-Kaj-Sek megkapná a Nobel-békedíjat. De a történelem nem az imperialisták kívánsága szerint igazodik. Ez az a keserű valóság, amely ismét az eszükbe juttatta a kínai nép győzelmét.

Azok az átiátszó és kínos manőverek, amelyekkel a megvert imperialisták kísérleteznek, lepezik egyszerűen a kínai nép győzelmének óriási jelentőségét, de azt a felület is, amely az imperialista tábor a béke erőinek állandó növekedése következtében állandóan eltölti. Az imperialisták fő jészava ma nemcsak Délkelet-Ázsiában, de a hatalmuk alá tartozó egyéb területeken is: „megállítani a kommunizmust”. A valóságban ez azonban azt jelenti: megállítani a béke erőit! Ez az érteleme az ú. n. „csehszlovákiai egyezménynek”, amelyet Mac-Artur tábornok szeretne megvalósítani, vagy a „gazdasági blokknak”, amelynek megalakítására Bevin tőrekedett Colombóban, vagy „az elmaradt országok fejlesztési programjának”, melynek érdekében az amerikai elnök agitál. Mindezeknek a terveknek, programoknak a célja egy: szeretnék meggyőzni a gyarmati és fé-gyarmati népeket, hogy a Wall-Street haszna fontosabb az ő szabadságuknál, hogy az amerikai atombombagyártás nagyobb jelentőséggel bír a béke védelmében, mint az atomenergia segítségével természetet átalakító szovjet terv, vagy a szovjet öt éves tervek nagyszerű eredményei.

A tények azonban erősebbek a kívánságuknál és Bao-Daj, a imperialista szolga époly keveset számít Vietnámban, mint Csang-ur Kínában. S Vietnám, de az egész gyarmatvilág, az egész békétábor eredményeképpen a Szovjetunió epp most ismerte el a demokratikus vietnámi köztársaságot.

A burmai jobboldali szocialista miniszterek úgy tárgyalnak Bevinnek, mintha holnap már vezethetnek is a burmai népet a szovjet-ellenes háborúba. Ez alatt azonban Burma minden részében vörös zászók lengnek és az angol sajtó is a burmai kormány teljes tehetetlenségéről ír.

Az árulók és együttműködők egymással versenyezve jelentik: „Amerika a legjobb barátja a gyarmati népeknek”. A népek azonban Moszkva felé tekintenek, mint a szabadság és a világ békéjéért küzdő népeknek fővárosa felé.

A nagy Sztálin előre látta a szabadság győzelmét a gyarmatokon is még abban az időben, amikor az imperialisták még egy pár zsoldosai és egy pár öreg ágyúval nyomták el a népek függetlenségét harcait és amikor még „örökös uraimukat” biztosítva látták. Amikor az imperialista elnyomás a legkegyelenebb volt, a fiatal Szovjetunió és a szovjet politika mutattak példát a gyarmati és a függő népek szabadságharcához. A Szovjetunió leverte a fasizmust és haálós sebet ejtett azokon az erőkön, amelyek a gyarmati népek szabadságának is legnagyobb ellenségei. Attól a pillanattól fogva, amikor a Szovjetunió képviselői a nemzetközi fórumokon megjelentek, a szovjet politika kérelmetlenül leleplezi az imperialista elnyomást és harcol minden nép szabadságáért. A szovjet példán ismerték fel a gyarmati népek is, hogy az imperialista elnyomás felett aratott győzelem nemcsak lehetséges, de végéreményben elkerülhetetlen.

Igy pusztá létével és példamutatásával adott segítséget a Szovjetunió, megmutatta és megvilágította

Csehszlovákia is elismerte a Vietnámi Demokratikus Köztársaságot

Ho-Si-Minh a Vietnámi Demokratikus Köztársaság elnökének ismeretes felhívásával kapcsolatban a Csehszlovák Köztársaság kormányára elhatározta, hogy megteremtí a diplomáciai kapcsolatokat a Vietnámi Demokratikus kormánnyal. Clementis, Csehszlovákia külügyminisztere közölte Csehszlovákia kormányának ezt az

elhatározását Hoan-Min-Ziammal, a Vietnámi Demokratikus Köztársaság külügyminiszterével: „A Csehszlovák Köztársaságok kormányának utasítására van szerencsém értesíteni Önöket arról, hogy a Csehszlovák Köztársaság kormánya eleget téve a Vietnámi Demokratikus

Köztársaság elnöke felhívásának, tekintettel arra a tényre, hogy a Vietnámi Demokratikus Köztársaság kormánya az ország lakosságának túlnyomó többségét képviseli és gyakorolja felette a kormány hatalmát, éppen ezért elhatározta, hogy diplomáciai kapcsolatot létesít a Vietnámi Demokratikus Köztársasággal.

Sztálingrád dolgozói új munkamódszerrel köszöntötték városuk felszabadulásának évfordulóját

Hét éve, hogy Sztálingrád városa alatt a Szovjet Hadsereg döntő csapást mért a fasiszta megszállókra. Az évforduló alkalmából Grisenko, Sztálingrád városi és területi pártszervezetének titkára a moszkvai „Ádó munkatársának beszámolt Sztálingrád újjáépítéséről.

— Sztálingrád városában minden ipari vállalat újjáépült. A város dolgozói a termelés frontján elért új sikerekkel köszöntik ezt az emlékeztető évfordulót. A város ipara a határidő előtt Sztálin elvtárs 70 születése napjára, december 21-re teljesítette évi termelési tervét. Az elmúlt évben Sztálingrádban 90.000 négyzetméter új lakótérépületet, számos iskolát, klubot, gyermekotthont, filmszínházat és közintézményt

építettek újjá. Megkezdték a Sztálin sugárút építését, amely a város legszebb útja lesz. A hős város dolgozói szocialista munkaversenyben állanak a Szovjetunió Legfelső Tanácsa választásának tiszteletére.

Sztálingrád városa felszabadulásának hetedik évfordulóját a természetesen elért új munkasikerrel ünnepli, a szeretett Sztálin elvtárs iránti határtalan odaadás jegyében, akinek vezetésével a dicsőséges Szovjet Hadsereg világtörténelmi győzelmet aratott.

A sztálingrádi győzelem hozta meg a németek számára is a felszabadulást és az egyenlőséget

A sztálingrádi döntő csata évfordulóját a Német Demokratikus Köztársaság egész területén megünnepli. Az ünnepség rendezése által kibocsátott felhívás hangzott, hogy a sztálingrádi győzelem hozta meg a németek számára a felszabadulást és az egyenlőséget.

A Szovjetunióból hazatért hadifoglyok elbeszélései a legjobb cá-

A Pravda a népi demokratikus országok gazdasági és kulturális eredményeiről

Orehov a Pravda nemzetközi szemléjében a népi demokráciák gazdasági és kulturális eredményeivel foglalkozik. Megemlékezik arról, hogy a háborút megelőző húsz esztendőben Lengyelországból, Csehszlovákiából, Romániából, Bulgáriából, Magyarországról több mint 3 millió ember vándorolt ki más országokba.

Most, hogy Közép- és Délkelet-Európa országaiban népi demokratikus rend alakult ki, az egykori emigránsok visszatérnek hazájukba. Az új helyzetben széles körű kibontakozott a tömegek teremtő kezdeményezése. A tömegek megismerték a népi demokratikus országok szabad és független életének örömeit, túlháladták az ipari termelés háború előtti színvonalát és megtették az első lépéseket a mezőgazdaság szocialista átszervezése felé. Lengyelországban például 25 százalékkal emelkedett az ipari termelés az 1948. évihez viszonyítva, a háború előtti színvonalat pedig a nehéz- és középiparban

1949 végére 79 százalékkal haladták túl.

Magyarországon 40 százalékkal lépte túl a termelés a háború előtti színvonalát, de nagy eredményeket ért el az ipari termelés színvonalának emelésében a többi népi demokratikus országok dolgozói is, sikeresen teljesítve és túltejesítve az elmúlt év népgazdasági tervét.

Azokban az országokban, ahol a hatalom a népe, ahol a nemzeti szuverenitás nem adásvétel tárgya, ott más képet mutat a gazdasági helyzet, mint a növekvő

gazdasági válság lázában lihegő államokban, melyek tetőtől talpig bekeveredtek a Marshall-terv hálójába.

A népi demokratikus országok dolgozói a kommunista és munkáspártok vezetésével, a nagy Szovjetunió testvéri segítségére támaszkodva érték el nagyszerű sikereiket.

Eredményeik újabb bizonyítéka annak, hogy a szocializmus útja, melyet választottak, biztosítja a gazdasági felvirágzást és a nemzeti függetlenséget — írja a Pravda.

Peking felszabadulásának első évfordulóját ünnepeik

Peking felszabadulásának első évfordulóján — január 31-én — Nieh-Jung-Csen őrnagy méltatta a pekingi rádióban a nevezetes haditény jelentőségét.

— Az imperializmus, feudaliz-

mus és bürokratikus kapitalizmus hosszú ideig tartó elnyomó uralma — mondotta — örökre véget ért a múlt év január 31-én, amikor Peking felszabadult és népi Pekinggé változott át. Azóta eltelt egy év a történelmi jelentőségű változások következtében. Megalakult a Kínai Népköztársaság és Pekinget kikiáltották a Népköztársaság fővárosává. Összeült a reakciós Kuomintang uralom szerveit és felállítottuk az új népi demokratikus állami hatalmat. A kormány és a nép viszonya alapvető változáson ment keresztül. Olyan kormányzatot hívtunk életre, amely a népet szolgálja.

az utat, amelyen a kínai nép is eljutott nagyszerű győzelméhez. A szabad népek hatalmas családja tartóztathatatlannul nő, miáltal az imperialisták ritka sorait csupan Csang-Kaj-Sek és Bao-Daj-féle politikai hajtöröttek szaporítják. A háborús gyújtogatók megszavaztathatják bűnös politikájukat, pénzen vett szövetségeinkkel. A nem-

zetek mindegyike még erősebb egységgel tömörülnek a békefrontba. A háború előkészítői körülvehetik magukat a vas- és dollárfüggönyökkel és nem fontos, hogy ismerjék a tényeket, amelyek gyengeségüket lepezik és megmutatják a Szovjetunió által vezetett békétábor erejét. A népek szabadságharca leszaggatja ezeket a függönyöket és kivívja a békét.

A szovjet tudósok is kiveszik részüket a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa választásának előkészületeiből

Moszkva Sztálin nevű választókerületének dolgozói új termelési sikerekkel haladnak a választás felé. A Sztálin-kerület dolgozói a háza iránti kötelesség érzése, a Sztálin elvtárs iránti határtalan szeretet lelkesíti újabb munka-höszöngőkre. A villanylámpagyárban Petrova mesternő műszaka naponta 117-120 százalékra teljesíti normáját.

Leningrád tudósai és tudomá-

nyos dolgozói tevékenyen részt vesznek a választás előkészületeiben. Az „Október-kerület” választási körzetének egyik választási irodájában pl. E. M. Pavlovskij akadémikus tartott beszédet. A Zsádov-egyetem professzorai, tudósai és oktatói is széleskörű agitációs és propagandamunkát folytatnak Leningrád Szverdlov-kerületében.

Bevint záptojással dobálták meg Nápolyban

Nápoly: Bevin angol külügyminiszter, midőn gépkocsin Nápolyból Rómába utazott, viharos angolellenes tüntetéssel fogad-

ták. Bevin gépkocsiját az angolok gyarmati politikája ellen tiltakozó olasz ifjak záptojások záporával fogadták Nápoly utcáin.

„Nem hordhatunk olyan érdemrendet, amelyet Jugoszlávia népének áruóitól kaptunk”

A szovjet társadalom képviselőinek levele a Pravdának

A Pravda közli a szerkesztőséghez érkezett levelet, amelyben a szovjet társadalom, a hadsereg és a művészet 82 kiváló képviselője egybehangzóan ezt írja:

— Mi, a szovjet társadalom és a szovjet hadsereg képviselői, a művészet munkásai ezennel kijelentjük, hogy lemondunk az érdemrendekről, amelyeket a mostani jugoszláv kormánytól külföldi időpontokban kaptunk. Nem hordhatunk mellünkön olyan érdemrendeket, amelyeket Jugoszlávia népének elárulói, a Szovjetunió ellenségei adtak. Jugoszlávia népei iránt továbbra is megőrizzük őszinte szeretetünket és tisztele-

tünket. Tudunk Jugoszlávia népeinek Tito és Rankovics fasiszta bandája ellen folyó harcáról, együttérzünk ezzel a harccal, büszkék vagyunk arra és hisszük, hogy ez a harc a legközelebbi jövőben teljes diadalra vezet.

A levelet 82-en írták alá, többek között Gundorov altábornagy, a Szovjetunió szlav bizottságának elnöke, Szaricseva, a szovjet nők antifasiszta bizottságának elnöke, Mojszejev, az Oroszországi Szövetségi Szocialista Szovjet Köztársaság népművésze, Tyihonov, a Szovjet Irószövetség főtitkárhelyettese, Ilja Ehrenburg író, a Sztálin-díj nyertese.

A „Sarló és Kalapács” ifjúsági brigád a termelés rohamcsapata lesz

HÉV. Ez a közismert neve a nemrég államosított üzemnek.

Tündik László alvázás brigádja a „Sarló és Kalapács” nevet viseli. Ifjúmunkás brigád. Most éppen egy villamoskocsi alatt dolgoznak, együttes erővel. Oláh Sándor és Fejes Imre a fékrendszert szerelik fel. A brigádvezető a vonókészüléket teszi a rendeltetési helyére, ami „komisz dolog”, mert az erős rugó sok esetben kidobja a feszítővasat. Biztos

fogás kell és máris a helyén van a rugó. Nyalka Imre a légsűrítőt szereli fel. Nagy János most nincs bent az üzemben, éjszakai termelésével is hozzájárul a brigád termelékenységének az emeléséhez.

Völgyi János főművezető sűrűn ott van közöttük és a brigádot ellátja szaktanácsokkal. Értelmiségi dolgozó, aki a fizikai dolgozókkal váltó váltóhoz vetve, harcol a selejtmentes, jobb munkáért.

251 százalék

A „Sarló és Kalapács” brigád már régóta hírneves a HÉV-nél. Elenjáró brigád. November óta még egyszer sem esett 200 százalék alá. A sztálini műszak alatt 226 százalékra teljesítették normájukat. És azóta is megtartva ezt az eredményt, sőt fokozva dolgoznak, a legnagyobb együttműködéssel. Pár nappal ezelőtt elérték a 251 százalékot.

A Központi Vezetőség határozatát áttanulmányozva a brigád egy jelentést intézett az üzem vezetőségéhez, melynek első bekezdése így hangzik:

„Jelentjük, hogy brigádunk kollektíven elhatározta, hogy az átlag százalékot 200-ról 250-re emelve, azt megtartjuk, sőt annak állandó fokozását tűztük célul magunk elé. Edigi munkánk alapja is a Párt szeretete...”

A brigád határozatában lefektette, hogy az egyéni fele-

lősséget megszilárdítja, a lemaradásokat magukkal vonják és példával járnak elől az üzem munkásai előtt és mint sztáhanovista brigád, átveszik a szovjet dolgozók tapasztalatait.

8 nappal előre dolgozik a brigád

— Ezentúl többet termelünk, követjük a Pártot, mely irányt mutat munkánk elvégzésében. A Párt Központi Vezetősége megmutatta most is a helyes utat, melyen haladnunk kell. Ha az ifjúság a termelés rohamcsapatává válik, méltók

lehetünk a szovjet fiatalokhoz.

— Igazad van, Tündik elvtárs — mondja Oláh Sándor, aki Fejes Imrével már felszerelte a fékrendszert. — Igazad van, követnünk kell a szovjet dolgozókat. Át kell vennünk tapasztalataikat, ha azt akarjuk, hogy a mi brigádunk is sztáhanovista legyen. Igaz, hogy mi már több, mint három hónapja felül vagyunk a 200 százalékon, de ezzel még nem elégedhetünk meg.

— A brigád elhatározta, hogy április 4-ét már mint sztáhanovista brigád ünneplik meg. Elvállaltuk, hogy április 4-re, az ötéves terv első évének első negyedévi munkáit két héttel hamarabb elkészítjük. A brigád, már most előre dolgozik 8 nappal.

Az ötéves tervet minél hamarabb teljesítjük, annál hamarabb érjük el az egyre emelkedőbb jólétet. Dolgozunk kell ennek érdekében, mert minden kalapácsütés egy-egy csapás az imperializmus fejére. De munkánkban segítségünkre van a Párt és Rákosi elvtárs, aki a Szovjetunió nyomdokain haladva, minden támogatást megad a dolgozó népnek.

Harmadik helyen áll a „Hajdúsági” Bőrgyár az ország bőrgyárai között

Eredményesen használták az új vixosbőr cserzési módszert

Bőrgyár, meszes műhely. A hatalmas impregnáló hordók egyenletesen duruzsolnak. A meszes brigád tagjai egyre fokozódó ütemben dolgoznak. Kulizsa András, Tóth János, Bölönyi Béla húzó munkások az egyik hordót rakják meg, Csernyik Boldizsár, Gönczi Sámuel brigádvezető, Tarcza György, Szathmári Sándor a bakon sérolnak, tisztogatnak. Egyre emelkedik a brigád teljesítménye, amely nagyban hozzájárult ahhoz is, hogy a Hajdúsági Bőrgyár az ország tizenkilenc bőrgyára közül a harmadik helyre került.

A Bőrgyárban bevezették az új vixosbőr-cserzési eljárást, mellyel egyes bőrként felkötött takarítanak meg. Ennek

darabonkénti értéke 6-7 forintra tehető. Az újítást egy hónappal ezelőtt vezették be az üzembe. Azóta is nagy sikerrel alkalmazzák.

Az új módszer a Weisz- és Tull-bőrgyárból származik. — Renner művezető újítása. Kísérleteit siker koronázta és tapasztalatát átadta a Hajdúsági Bőrgyárnak is. Az újítás lenyege az impregnáló fürdő, mellyel kiküszöböljük az egyenlőtlen duzzadást. Ezzel az újítással az ország gazdaságában hatalmas összegeket lehet megtakarítani. Különösen jelentős ez most, amikor a dolgozók a terv érdekében minden anyagot kihasználva igyekeznek győzelemre jutni az ötéves tervet.

Munkásnyúzó kulákasszony tetett mondott ítéletet a debreceni megyei bíróság

Kulákasszony állott a debreceni megyei bíróság előtt. Szabotálásával, spekulációjával, a dolgozó parasztság iránti gyűlöletével bebizonyította demokráciellenes mivoltát. A dolgozó parasztság munkáját semmibe sem veszi, állandóan lázít népi demokráciánk ellen és a dolgozó parasztságot többször megfenyegette özvegy Szabó Sándorné, nagrozsványi kulákasszony.

Arató munkásait az elmúlt évi nyarán romlott hússal etette és mikor azt szemére hányták a munkások, lányával együtt szidalmazta és elbocsátással fenyegette őket. A jogos járandóságot a munka után nem fizette ki.

Tóth Bertalan és Rimák Pál, a DÉFOSZhoz mentek jogvédelemért. A döjlős kulákasszonynak rosszul esett az igaz-

ság, méregtől pukkadozva, ocsmány, káromló szavakkal használva, a demokratikus rendet szidalmazva támadt neki a két embernek. Azt hangoztatta, hogy ez a rendszer hamarosan megváltozik és ő akkor elintézteti a parasztságot. Demokráciánkban ilyen ürhatnám, uzsorás és kizsákmányoló kulákokra, akik esküdtt ellenségei a dolgozó államának, nincs szükség.

A lázításért a megyei bíróság a nép fiaiból kijelölt, a dolgozó államát védő népi ülnökökkel igazságos ítéletet mondott a kulákasszony felett. A munkásnyúzó kulákasszonyt a megyei bíróság egy évi és két hónapi börtönrre, egyre háromnegyed részének elközbására ítélte. Az új törvény értelmében háromnapos gondolkodási időt kapott, hogy belejusszik-e az ítéletbe, vagy sem.

Az élet kalandos története

A HÜLLŐK KORA

23.

Igaz ugyan, hogy a földtörténeti ókorban kezdődött meg a hüllők fejlődése, azonban a hüllők csak az első kezdetleges lépéseket tették meg ekkoriban. Kifejlődésük és elszaporodásuk a földtörténeti középkorra esik. Már az első korszakban a triász idősza alatt a fajok számai alakultak ki. Ettől kezdve egyre változatosabb formákra akadunk a hüllők történetében. Csaknem minden létező állatformának kialakítását megkísérelték fejlődésük során. Voltak közöttük a struchoz, hasonló két lábú szaladó lények, voltak fajok, amelyek megtanulták a fákon való élést is. Más fajok miután teljesen alkalmazkodtak a szárazföldi élethez, sőt a sivatagi szárazsághoz is, ismét a víz felé fordultak és visszatértek a vizekbe és a tengerbe.

A földtörténeti középkorban a viszonylag csendesebb földrajzi és geológiai (földtörténeti) változások korában a hüllők a fejlődés és az alkalmazkodás minden lehetséges formáját megkísérelték. Közülük fejlődött ki az az ág, amely végül is meghódította a levegőt, és közülük fejlődtek ki a legnagyobb szárazföldi állatok, amelyek valaha is taposták földünk felszínét.

Minden valószínűség szerint az őshüllők roppant tömegben éltek a földtörténeti középkorban. Darwin írja le a Calapagos-szigeteken levő állatvilágot és az ott élő elég nagy gyíkok szinte elképzelhetetlen tömegeit. A Calapagos-szigeteken is azért szaporodtak el a gyíkok (szintén hüllők) oly hihetetlen tömegben, mert nem voltak

magasabbrendű állatok, amelyek kipusztították volna őket. A földtörténet középkorában sem voltak még olyan emlős állatok, amelyek győzelmesen felvehették volna a harcot a roppant nagyságra megnövekedett ragadozókkal, az őshüllők közül vagy a még sokkalta nagyobb növényevő őshüllőkkel.

A triász korszakban lépett az élet színpadára az ősgyíkok legnagyobb csoportja: a dinosauruszok. Ezek leginkább hátsó végtagjukra támaszkodva, változtatták meg helyüket és kinyújtott farkukat egyszerűen ugráltak a száraz síkságokon. Egyesek közülük úgy ugrádoztak, mint a mai kenguruk, amelyekhez nagyban hasonlítottak is.

Egy pár faj családokhoz hasonlított a mai struchozhoz, csupán abban különböztek tőlük, hogy testük nem volt tollal borítva és elég hosszú gyíkfarkuk volt. A fára mászó ősgyíkok lassanként repülőhártyát fejlesztettek ki maguknak és megtanultak repülni is, mint a mi denevéreink vagy a mai sárkánygyíkok. De repülésük természetesen inkább részesült leszállás volt, mintsem repülés, a mai értelemben véve. A dinosauruszok nemzetsége így tehát igen különbözött egymástól. A legkisebb és a legnagyobb volt a különbség, mint egy tehén és egy egér között.

A létért való küzdelemben egyre nagyobb fajok keletkeztek a növényevők között és a ragadozók lépést tartottak velük. Aki tüzetesebben megöhhajt ismerkedni a földtörténeti középkor fejlődés és sok-

sodó állataival, az bármely nagyobb könyvtárban elég kimerítő irodalmat találhat meg róla. Az Élet Kalandos Történetének keretében azonban felesleges sokat foglalkozni velük, mert csupán az alkalmazkodás példáját mutatják fel. Egyben azonban az ősgyíkok története bizonyítékot is szolgáltat nekünk, hogy az alkalmazkodás az adott életviszonyokhoz mindig azzal a vesztéllyel jár, hogy a körülményekhez való tökéletes alkalmazkodás a körülmények megváltozása esetén a faj pusztulását is maga után vonja.

A triász-korszakról annyit kell tudnunk, hogy az őshüllők csaknem százmillió évig tartó uralma kezdődött meg ebben az időben. Természetesen a hüllőkkel párhuzamosan továbbfejlődtek ebben a korszakban is a növények és a többi állatok. A triász-korszakban indult meg az emlősök fejlődése is, az elszaporodó és változatosra fejlődő ősgyíkok fejlődése folyamán felmerült egyes alakokból.

A triász-korszakban azonban még mindig nem voltak mai értelemben vett emlősök, nem voltak virágos növények sem. Természetesen még a madarak sem tűntek fel az élet színpadán. De a rovarok egyre nagyobb számban jelentek meg már és a kisebb ragadozó ősgyíkok velük is táplálkoztak.

Következő fejezetben bemutattunk képen is egy pár ősgyíkot és igen röviden felsoroljuk egy pár különleges élőlény nevét.

G. L.

A szegedi megyei bíróság rögtönítő tanácsa halálra ítélte Bodó Istvánt, Császár Antalt és Ördög Imrét, a lengyelkápóinai gyilkos kulakbanda tagjait

Horváth István és Császár János életfogytiglani fegyházat kapott Bodón és Császáron a halálos ítéletet végrehajtották

Csütörtökön reggel kezdődött meg a szegedi törvényszék rögtönítő tanácsa előtt a lengyelkápóinai gyilkos kulakbanda ügyének tárgyalása.

Néhány perccel 8 óra után Kiss Dezső tanácselnök, a megyei bíróság elnöke bejelenté, hogy a lengyelkápóinai gyilkos kulakbanda ügyében átirat érkezett a szegedi ügyészségtől, majd elrendeli a vádlottak elővezetését. A vádlottak bevezetésekor hullámzó morajtölti be a tárgyalótermet. A vád-

lottak elővezetése után dr. Keme-nes István vezető államügyész terjesztette elő a vádat és indítványozta Horváth István, Császár János, Császár Antal, Bodó István, aki büntetett előéletű, kilencszer volt bíróság előtt és Ördög Imre vádlottakkal szemben a tárgyalásnak a rögtönítő bíróság előtt való megtartását.

A rögtönbíráskodás alapjául szolgáló tényeket a következőkben adta elő:

A vádirat felsorolja a gyilkos kulakbanda szörnyű bűneit

1949 október 1-én az első helyen megnevezett Horváth István, aki egy 140 holdas földbirtokos fia és aki jelenleg 13 hold szőlőn és gyümölcsösön gazdálkodik, amely birtoka a magyar-jugoszláv határ közelében van, a határ mellett találkozott a jugoszláv Horgosról átjött Pálincás Antal és Dobák Milos jogoszláv kettősbirtokosokkal. Pálincás Antal és Dobák Milos nagygazda, illetve kupecparaszt a találkozás alkalmával közölte Horváthtal, hogy a szabadkai UDB-nál szolgálatot teljesítő Pénczés Gyuro rendőrfőhadnagy küldte át őket. Elmondották, hogy

Jugoszláviában a kulákok visszakapták földjeiket, nem kell az állam részére terménybeszolgáltatást teljesíteniük, termékeiket tetszés szerinti áron értékesíthetik

és hogy Jugoszláviában üldözik a kommunistákat. Ezek előadására után felszólították Horváth Istvánt, hogy terjessze az általuk elmondottakat és ezáltal keltsen nyugtalanságot a határmenti lakókörében. Ugyanakkor egyidejűleg a környék módos gazdái, a kulakokat gyűjtse össze, hogy

Előre készítették a gyilkosságra

Ezek között a személyek között Kiss Imre lengyelkápóinai volt MDP titkár, az ottani Népi Bizottság tagja szerepelt első helyen.

Az összejöveteleken a kommunista vezetők legyilkolását illetően a szervezet tagjai között teljes volt az egyetértés. A hangadó Császár János 30 holdas kulák volt.

Császár János kulák 1950. január 3-án a kora reggeli órákban felkereste Horváth Istvánnal Bodó Istvánt és

megbeszélte vele, hogy Kiss Imrét az első költöző alkalommal megölik.

Ördög Imre is csatlakozott hozzájuk és azzal együtt este 9-kor átmentek Császár János tanyájára, ahol Császár János visszamaradt, viszont annak Antal fia csatlakozott Bodó Istvánhoz és Ördög Imréhez. A banda tagjai a délutáni órákban betértek Bigors Illés tanyájára, ahol azonban csak az asszonyt találták otthon. Nem sokáig tartózkodtak Bigorséknál, amikor váratlanul belépett a meggyilkolásra előszerbén készített Kiss Imre. Bodó és két társa kapott az alkalommal. Rövid beszélgetés után Kiss Imrét rontották, kötőfékekkel megkötözték, kocsijukra dobták és elhajtották. A kocsi Ördög Imre és Császár Antal útka a bakon, míg Bodó István a kocsi hátulján a kiabáló Kiss Imrere egy sábat terített és a fejére ült, hogy ne tudjon kibájni. Útközben Bodó István Ördög Imrének odaszólt, hogy készt adja át. Bodó a biciklit átvéve a sába alatt azt több ízben

a talajt a titoisták számára előkészítették.

Horváth a megbízást elvállalta és ettől kezdve az előadottak alapján megindult szervezkedés vezetője lett. Követően összerakott teremtett Bodó Istvánnal, akit házába is fogadott. Ettől kezdve együtt végezték a szervezést és ennek során számos ügyent, azok között Császár Jánost és annak Antal fiát, valamint Ördögöt is bevonták a szervezésbe.

A szervezet megalakításától kezdve gyakran tartott a szervezet egyes tagjainak összejöveteleit. Ezekben az összejöveteleken megvitatták a felemerülő politikai problémákat és a szervezet célkitűzéseit.

Megbeszéltek a titoista rémhírtörlesztés módját, a termelészervekezési csoportok elleni fellépés és támadás lehetőségét,

valamint azt is, hogy a szervezet tagjainak figyelemmel kell kísérni a kommunisták tevékenységét és adandó alkalmakkor a kommunista vezetőkkel „le kell számolni.” A megbeszélések során már addig jutottak, hogy megállapították a kommunista vezetők legyilkolásának sorrendjét.

Titoék ügynökei voltak a gyilkos kulákok

Kiss nyakába szúrta, majd torkát is átvágta. Mintegy 4 km-rel távolabb Kiss Imrét egy gyalogút-nál a kocsirol ledobták. Bodó István az életjét már nem adó Kiss Imre szemét kiszúrta, Ördög Imre pedig a halottat megrugdosta. Horváth István gyilkosság elkövetésére irányított szövetség bűntettét, Bodó István, Császár Antal és Ördög Imre tettestársak gyilkosság bűntettét követték el, amely gyilkosság bűntettének Császár János felbujtója volt.

A vádiratban felolvasása után az elnök közli, hogy a vádlottakat kirendelt védő védi meg, majd a személyi adatok felvétele után megkezdődött a vádlottak kihallgatása.

Horváth Istvánt hallgatta ki először a tanácselnök. Horváth elmondja vallomását, hogy Pálincás Antal és Dobák Milos jogoszláv kettősbirtokosokkal többször találkozott a határ mentén. Elmondotta Pálincás és Dobák neki, hogy őket Pénczés Gyuro főhadnagy, az UDB tagja bizta meg a hírek terjesztésével.

— Megbízta engem azzal — folytatta vallomását —, hogy létesítsek szervezkedést a kulákok között.

Horváth arról való azután, hogy a megbízás alapján megismerkedett Bodó Istvánnal. Horváth házába fogadta őt. Így hozták létre a kulák szervezkedést. Sokat be-

szélték arról, hogy Kiss Imre a kulákok legádázabb ellensége. Ezután Horváth a gyilkosság részleteiről vallott.

Elnök: Bűnösnek érzi magát?

Horváth: Igen. Nagyon bűnösnek érzem magam.

Azután Császár Jánost vezették elő. Császár elmondta, hogy még karácsony táján összejöttek a Bigors-féle tanyán. Arról beszéltek, hogy Jugoszláviában milyen a kulákok helyzete. A kommunisták között Bodó legvesélyesebbnek Kiss Imrét tartotta.

Elnök: Mi volt január 3-án?

Császár: Biciklivel elmentem Horváth Istvánnal. Ott Bodóval beszélgettünk, ittunk, majd átmentünk Ördög Andrásához. Ördögék azt mondták, hogy részeg vagyok felküdtek. Ők pedig Bodóval együtt elmennek Nógrádi Vilmos kulák tanyájára. En lefeleltem és reggel, amikor kb. 4 óra tájban felbredtem, akkor jöttek vissza és azt mondták, hogy megölték Kiss Imrét.

Elnök: Mit mondott Bodó?

Császár: Bodó azt mondta: „Az utasításnak eleget tettünk, megöltük.”

Ez a gyilkosság országunk, a szocializmus egyre szilárduló bástyája ellen irányult

— Császár János — fejezte be vallomását Bodó István — a következőket mondta a gyilkosság után: „Nagyon örülök, hogy így terem szerint történt minden. Nem sikerül szövetezetet csinálni ezeknek. Most tovább kell szervezkednünk, hogy segítsünk majd Titó katonáinak a kommunisták irtásában.”

A szörnyű büntetés részese, Ördög Imre vallomásában megerősíti a vád által előadott tényállást. A kulák szervezkedésbe — mondja — Horváth Istvánon keresztül került. Ő is megerősíti, hogy a leghangosabban Császár János uszított Kiss Imre meggyilkolására. Ő volt az, aki minduntalan hangoztatta: Vas Illés és Tóth Istvánt is meg kell ölni.

Ezután az orvosszakértők jelentették, hogy a vádlottak akaratlanul is megölték Kiss Imrét. A vádlottak akaratlanul is megölték Kiss Imrét. A vádlottak akaratlanul is megölték Kiss Imrét.

A tanúvallomások következtek ezután. Bigors Illésné tanú vallomásában szintén a vád által ismert tényállást erősíti meg.

Ördög János kijelentette előtte: Kiss Imrét el kell tenni láb alól, mert elveszi a kulákoktól a földet. Az elnök szembesítést rendelt el.

Ördög András Császár János szemébe mondja, hogy igenis kijelentette előtte: El kell tenni Kiss Imrét a láb alól. Bigors Illés tanú is megerősíti Ördög András vallomását.

Ez az eset sokkal több, mint egyszerű gyilkosság — kezdte meg vádbeszédét Keme-nes István főügyész.

Ez a gyilkosság parányi láncszem annak az eszeveszett harcnak, amelyet az imperialisták sarokba szorított falkája, különösen pedig a Tito-banda, az imperialisták rohamcsapata tolytat a szocializmus egyre szilárduló és növekvő tábora, így hazánk ellen is.

— A haladás és a reakció erői között folyó harc gazdasági, politikai és társadalmi életünk ha-

Császár Antal a következők vádlott.

Elnök: Bűnösnek érzi magát?

Császár Antal: Gyilkosságban.

Császár Antal elmondja, hogy Bodó többször beszélt neki a jugoszláv hegyzetről, ahol — mint Bodó mondotta — a kulákok felszabadultak és a kommunistákat üldözik.

Azután Császár Antal a gyilkosság részleteiről vallott.

— Január 3-án este 9—10 óra tájban ért hozzám Bodó István. Bodó Ördög Imrével volt, Bigorsékhoz mentünk. Kiss Imre, aki nem lakott messze a tanyától, közben odajött. Bodó azt mondta, menjek ki és nézzek szét a ház

körül, van-e ott valaki? Nem láttam senkit. Erre Bodó Kiss Imrere támadt, majd oda szólt Bigorsnének, hozzon egy kötelet. Bigorsné nem sokára hozta a kötelet. Bodó közben Kiss Imrét ököllel verte. En összekötöttem Kiss Imre kezét Bodó utasítására. A kocsi-ra dobtuk és elindítottuk a lovakat. Bodó Kiss Imrét subával terítette le, majd odaszólt Ördög Imrének, hogy adja oda a bicikliját. Ördög szó nélkül azonnal oda adta. Bodó a biciklival többször Kiss Imre nyakába szúrta. Később kidobtuk a kocsi-ból Kiss Imrét. Bodó oda szólt Ördögnek, nézze meg, Kiss Imre szuszog-e még. Ördög azt mondta: Szuszog. Ekkor Bodó kiszúrta a szemét.

Bodó bevalította, hogyan ölte meg áldozatát

Bodó István személyében a notórius bűnöző, munkakerülő állt tegnap a rögtönítő tanács elé. Bodó kilenc ízben állt már bíróság előtt. Egész életében csal és lopott. Vallomásából kiderült, hogy Horváth István, Császár János és a többiek földalatti politikai szervezkedés nemcsak Kiss Imrere mondotta ki a halálos ítéletet. Bodó elmondta, hogy Császár János többször beszélt arról, hogy a kommunista vezetőket „ki kell irtani.”

Vas Illés és Tóth Istvánt, a munkaszabotázó szervezkedéshez hű, harcos lengyelkápóinai dolgozó parasztokat is azok között említették, akiket „hatalomrajtás” esetén meg kell ölni.

Elmondotta, hogy ő Kiss Imrét nem ismerte. Személyl ellentét

közöttük nem volt és ő a kulákoktól kapott előadás fejében hajította végre a gyilkosságot. Bodó is megismétli vallomásában, hogy Császár János volt a gyilkosság felbujtója.

Allg tudta visszafajítani felháborodását a hallgatóság, amikor Bodó részletesen elmondta, hogy ötélt meg Kiss, a dolgozó parasztok ügyének tántoríthatatlan harcosát.

Bodó vallomásának végén elmondotta, milyen gondtal rejtették őt a szörnyű bűntett elkövetése után a környék kulákjai. Véres kezét a kulák Nógrádi szemeláttára mosta meg. A gyilkosok elvetemült állatiasságára jellemző, hogy a gyilkosság után fél órával már nyugodtan borozgattak az egyik kuláktanyán.

talmás területén előlt már. Marad azonban még a reakciónak erőtaraléka. Ez az erőtaralék a kulákság. Az osztályharcban a kulákság ma a reakció fő ereje.

A kizsákmányoló kulákság e harcban még a gyilkosságtól sem riad vissza, amint azt ez az ügy is mutatja.

Kiss Imrének azért kellett meghalnia, mert a dolgozó parasztok szavezrei megindultak a szebb, boldogabb élet felé

— A kulák terrorcselekmények elsősorban azok ellen irányulnak, — akik a falusi osztályharcot is éppoly következetességgel vezetik, mint a bányák, bankok és gyárak államosságait vívott harcot —, a kommunisták ellen. Nem véletlen az, hogy a meggyilkolásra kiszemelt névsor élén Kiss Imre állott.

Kiss Imrének azért kellett meghalnia, mert a Horváth Istvánok, Császár Jánosok és kuláktársak képtelenek elviselni, hogy a Kiss Imréhez hasonló dolgozó szegény parasztok szavezrei megindultak a szebb boldogabb élet felé vezető úton.

— A gyilkosok kézzúrása Kiss Imrét érte, de a szúrás az egész dolgozó magyar népek volt szánva. A magyar dolgozók ismét éberek voltak. Kiss Imre meghalt ugyan, de halála leleplezte a kulák összeesküvést és zajaárulást. Kiss Imre halála megmutatta nekünk, hogy az ellenséggel szemben nincs helye kíméletnek. Erős kézzel kell visszaütlni, hogy a kulákság és külföldi imperialista felbujtók emlékezetébe idézzük azt, amit már számtalanszor megmondottunk:

leszünk mindazokra, akik kezét mernek emelni Népköztársaságunk vívmányaira.

— Dolgozó népünk megérti, mire tanít Kiss Imre hősi halála. Még jobban kell gyűlölnünk az ellenséget. Ezt a gyűlöletet fejezi ki a dolgozók tízezeinek távirata, amelyek az ország minden tájáról felénk szálló akarataknak adnak formát: a vádlottak felelősségvonnása a legsúlyosabb legyen.

— Az itt lévő vádlottak tiplikus

A kulák a szocialista rend halálos ellensége gyakran kártevő és gyilkos. Es ezen gyilkosok mögött áll az egész magyar reakció. De nem csak a magyar reakció áll mögöttük, hanem az egész világreakció is, az angolzás és jugoszláv fasizták.

képviselői az osztályellenségnek. Eppen ezért az ítélet csak a leg súlyosabb lehet mind az öt vádlottal szemben — fejezte be vádbeszédét a főügyész.

A vádbeszéd után a védők beismerték védelmek bűnösségét és irgalmas ítéletet kértek.

A rögtönítő bíróság tanácsa ezután ítélethozatalra vonult vissza.

Az ítélet

Szünet után hirdette ki Kiss Dezső tanácselnök a rögtönítő bíróság ítéletét. Eszerint a szegedi megyei bíróság mint rögtönítő bíróság

bűnösnek mondta ki Horváth István vádlottat gyilkosságra irányuló szervezkedés bűntettében, Császár Jánost gyilkosságra irányuló felbujtás bűntettében, Császár Antalt, Bodó István és Ördög Imrét pedig mint tettestársakat — gyilkosság bűntettében.

Ezért a megyei bíróság, mint rögtönítő bíróság Horváth István és Császár János vádlottakat életfogytiglani fegyházra, mint főbüntetésre, továbbá tízévi hivatalvesztésre, mint mellékbüntetésre ítélte. Császár Antal, Bodó István és Ördög Imre vádlottakat a bíróság halálra ítélte és elrendelte a vádlottak összes fellelhető ingó és ingatlan vagyonának elkobását.

Bodó Istvánon és Császár Antal-on a halálos ítéletet végrehajtották. Ördög Imre kegyelmi kérvényét a rögtönítő bíróság felterjeszti az igazságügyminiszternek.

PÁRT ÉS PÁRIÉPIÉS

A kolhozok szervezeti megerősítése

A „Voroslov”-kolhozban a tagy beállta előtt el kellett végezni az építő gáton a betonozást. Jemeljanov párttitkár taggyűlésen vetette fel a kérdést és a kommunista egységű határozatot hozták: ha kell, 24 óras munkával is elvégzik a feladatot.

A pártgyűlés határozatát tették követték. A párttagok a kolhoz minden építőt lelkesítően tudták és ennek eredményeként teljesíthetett Kozelkov betonkeverő egy műszakban kétszeres normát. A váltási feladatok teljesítésére szocialista versenyt kezdeményeztek.

Míg a munka tartott, a pártbizottság tagjai szinte el sem hagyták a munkahelyet. Szabályát vált hogy a munkaverseny eredményeit naponta kiértékeljék. A gát betonozása kellő időre elkészült.

A rendkívül fontos, ismerőssel kapcsolatos építkezés csak egy esemény volt a „Voroslov”-kolhoz pártbizottságának nagy és sokoldalú tevékenységében. A pártbizottság munkája elsősorban arra irányul, hogy a kolhoz szervezetileg, gazdaságilag megerősítsék.

A Nagy Honvédő Háború befejezése után, mindjárt az első évben a pártgyűlés határozta el, hogy felállítsák a kolhoz öt éves tervét. Kommunista magyarázatát meg a munkacsoportokba és brigádokba a tervezés jelentőségét. A pártbizottság munkájában folytán vált a terv összeállítására valamennyi kolhoztag ügyvéd. S az öt éves terv előírásai tették lehetővé, hogy a gazdasági aasp. a föld és az állattenyésztés fokozatos, évről-évre emelkedő kihasználását és fejlesztését biztosítsák.

A pártbizottság rendszeresen ellenőrzi, miként teljesül a terv egyes pontjait. Ezt előmozdítja az erők helyes elosztása. A kommunista többsége közvetlenül a termelésben munkálkodik. A kolhoz pártbizottságának 22 tagja van, közülük 14 a mezőgazdaságban és az állattenyésztésnél dolgozik; öt a gépkocsivezetők, mechanikusok és az építőmunkások között. Három kommunista a kolhoz adminisztrációjában tevékenykedik. Valamennyien élénkednek a munkahelyükön. Ez teszi lehetővé a pártbizottság számára, hogy naponta értesüljön a munkahelyek eseményeiről és kellemes időben vegye a kolhoz vezetőség elé a termelés valamennyi fontos kérdését.

A közös gazdálkodásban a legnagyobb veszélyt az jelenti, ha egyesek közömbösséget tanúsítanak a munka iránt. A pártbizottság rajta van, hogy az e téren mutatkozó hiányosságokat azonnal felszámolja. Amennyiben ilyen eset előfordul, javaslattal viszi az ügyet a kolhoz vezetőség elé; szükség esetén gondoskodik arról, hogy a munkabrigádok állományában cserét hajtsanak végre. Gyakran egyesek közömbösségének talán éppen az az oka, hogy nem biztosították számukra a képességeiknek megfelelő munkakört.

Említsük meg példaként a kommunista Georgij Jemeljanov vezetés alatt álló munkabrigádot. Ebben a brigádban mindenki rendszeresen teljesíti és túlteljesíti a megállapított normákat. A

brigádvezető mellett két pártbizottsági csoportvezető is megkapta a Szocialista Munka Hőse címet éppen a legpéldásabb munkateljesítésményekért. Az eredmény annak következménye hogy a brigádvezető érti, mint kell irányítani a munkát, kiváltani a brigád tagjaiból a legjobb teljesítményeket és példát is mutatni nekik a munkában.

A „Voroslov”-kolhoz pártbizottsága naponta ellenőrzi a párttagok tevékenységét. Nemcsak a pártgyűléseken, de a pártbizottság ülésein is gyakran beszámoltatják a párt tagjait munkájukról. Minden egyes kommunistát arra nevelnek, hogy a munkájukhoz való viszony a legjobb legyen, becsületesen dolgozzanak és szívesen teljesítsék a rájuk bízott feladatokat.

Ennek következménye, hogy a kolhoz az elmúlt gazdasági évet sikeresen fejezte be. A mezőkről a legjobb gabonatermést takarították be és a gabona, hüvelyesek, burgonya eladásából majdnem félmillió rubel folyt be a kolhoz pénztárába. A takarmányfű-magtermelésből származó jövedelem meghaladta a 350 ezer rubelt, míg a közösségi állattenyésztésből is közel 400 ezer rubel jövedelmük volt.

A kolhoz szervezeti és gazdasági megerősítésének feladatát a pártbizottság jól látja el. Teljesítette a Bolsevik Párt Központi Bizottságának azt a határozatát, amely valamennyi kolhoz szervezeti-gazdasági megerősítését írta elő.

A hajdúmegyei állami gazdaságok dolgozói élén állnak az országban az őszi mezőgazdasági munkában

A pártbizottságok jó munkát, a segítők győzelmére a dolgozókat

Az elmúlt év őszi mezőgazdasági versenyének eredményeit most értékelte ki az országos mezőgazdasági versenybizottság. Megállapította, melyek azok az állami gazdaságok, géppállomások, géppállomások-alközpontok, brigádok és kik azok az egyéni versenyzők, akik élénálltak az őszi mezőgazdasági terv teljesítésében, illetve túlteljesítésében.

A géppállomások alközpontok munkaversenyében első lett a hajdúalközpont, országos viszonylatban a legjobb géppállomások a borotai. Tervteljesítési százaléka 111, üzemanyag-fogyasztása 80 százalékos, üres járata 63 méter. A legjobb traktorbrigád a tiszaszaikái „Kossuth”-brigád volt. Tervteljesítési százaléka 145, üzemanyag-fogyasztása 54 százalékos, üres járata 28 méter.

Az egyéni verseny során az ország első traktoristája lett Gaál Sándor Tiszaszaikáról. Tervteljesítési százaléka 192, üzemanyag-fogyasztása 38 százalékos, üres járata 20 méter.

A versenybizottság megállapítása szerint az egyéni versenyben jó munkájával kitűnt még Debrececnél Biró Gyula traktoros.

Az állami gazdaságok országos őszi munkaversenyének győztese a mezőhegyesi állami gazdaság, második az ohatói állami gazdaság. Az üzemegységek közötti őszi verseny során első lett az országban Ohat.

Második Bődönhát. Az állami gazdaságok munkabrigádjai közül az országban a legkimagaslóbb eredményt a borsói „Petőfi” brigád érte el. Második a bődönháti „Petőfi” brigád, harmadik a bődönháti „Kossuth” brigád, negyedik a máti „Szilik” brigád. Igen jó munkát végzett a máti Gémi Imre, a kónyai Szabó, a máti Juhász István, a máti I. számú, a borsói Jeczó

Kálmán brigád. Az egyéni teljesítmény terén jó eredményt ért el Balázs János, Bankos József Bődönhától és Csepregi Magda Ohatról.

Az országos versenybizottság értékelése kiemeli a hortobágyi és ohatói állami gazdaságok dolgozóinak kimagaslóan jó munkáját. Ez a jó eredmény csak úgy jöhetett létre, hogy megyei állami gazdaságaink dolgozói áthágták az országos szocialista munkaverseny szellemét.

Ez az országosan elismert munka azt is bizonyítja, hogy a pártbizottság vezetésében a mezőgazdasági üzemekben valóban lendítőerőként működött és a politikai

nevelés hatása a jó termelő munkában is megnyilvánult. Az ohatói és hortobágyi állami gazdaságok dolgozói példaképüknek tekintik a szovjet embert, példát vesznek versenymódszereikről és nemcsak a földet művelési módjában, például a szovjet rendszerű vetésforgó alkalmazásával kívánják megközelíteni a világ legfejlettebb mezőgazdaságának a Szovjetunió mezőgazdaságának színvonalát, hanem a dolgozók egyéni és brigádversenyében is meghonosítják azt a munkaszellemet, amely egyedül képes túlszárnyalni a kapitalizmus termelést és építeni a szocializmust.

Vasárnap értekezletet tartanak a megyei termelőszövetkezetek és géppállomások kiküldöttei

A vármegyeháza dísztermében vasárnap délelőtt fél kilenc órakor nyitják meg a termelőszövetkezetek és géppállomások első megyei közös értekezletét. Ezen az értekezleten budapesti küldött számol be az országos termelőszövetkezeti és géppállomási értekezlet lefolyásáról és az ott hozott irányító határozatokról. Részt fog venni az értekezleten a 76 megyei termelőszövetkezet megbízottain kívül minden géppállomásról két kiküldött. Jelen lesznek a sztahanovisták, a tömegszervezetek megbízottai. Az értekezlet rendkívül tanulságos lesz, mert a megyei termelőszövetkezeti csoportok megbízottai ezen a tanácskozáson fogják tapasztalataikat ki-cserélni és megvitálni azokat a problémákat, melyek megyei viszonylatban a szövetkezetek jobb működésével kapcsolatban felmerültek. A géppállomások dolgozói már kész tervekkel jönnek erre az értekezletre, hogy még szilárdabbá tegyék a termelőszövetkezetekkel való együttműködésüket és hogy ez az együttműködés már a néhány hét múlva meginduló tavaszi mezőgazdasági munkáknál is teljes mértékben alkalmazható legyen a siker minél nagyobb fokú elérése érdekében.

A Szovjetunióban járt parasztküldötségek tapasztalatainak hasznosításáról és az eddigi eredményekről adnak beszámolót ezen az értekezleten. Ismeretössre kerülnek a géppállomásokon bevezetett újítások és a termelőszövetkezeti csoportoknál a szovjet munkamódszer és

talajművelés alkalmazásának eredményei.

A napokban számoltunk be arról, hogy a hajdúszörményi „Ságvári” termelőszövetkezeti csoport tehermentésében a Szovjetunió állattenyésztésében a kalmazott egyedi takarmányozás átvetelével lett az első a megyében a „Ságvári” TSzCs és a rövid idő alatt több százalékkal feljavított tejhozam eléréséről a minisztérium részletes jelentést is kért.

A vasárnapi termelőcsoporti és géppállomási értekezlet gazdag tapasztalatsere is lesz és Pártunk agrárpolitikájának minél eredményesebb továbbfejlesztését fogja szolgálni.

A Zeneiskolában lesz Wallfish zongoraestje

Az eredeti értesítésektől eltérően, Peter Wallfish zongoraestje nem az Arany Bika dísztermében, hanem a Zeneiskola hangversenytermében lesz megtartva, az eredeti időpontban, este 8 órai kezdettel. Wallfish műsorán Prokofjeff: Gavotte, Bartók: Ostinato és négy bolgár tánc, valamint Schumann: Kreisleriana szerepelnek a többek között. A hangverseny jegyei az idegenforgalmi hivatalban, valamint délutántól a Zeneiskolában válthatók.

HIREK

Értekezletet tartanak szombaton a debreceni géppállomások

Szombaton reggel 8 órakor a debreceni géppállomások előadótermében, a Holló János úton üzemterv értekezletet tartanak a termelőszövetkezeti csoportok elnökeinek és titkárainak bevonásával.

Ez a közös megbeszélés nagyban hozzásegíti a meginduló tavaszi munkákat, a minél sikeresebb végrehajtáshoz és még szorosabbá teszi az együttműködést a géppállomások és termelőszövetkezet között, úgy, ahogyan azt az országos termelőszövetkezeti és géppállomási értekezlet határozata is előírja.

Szombaton reggel 8 órakor a debreceni géppállomások előadótermében, a Holló János úton üzemterv értekezletet tartanak a termelőszövetkezeti csoportok elnökeinek és titkárainak bevonásával. Ez a közös megbeszélés nagyban hozzásegíti a meginduló tavaszi munkákat, a minél sikeresebb végrehajtáshoz és még szorosabbá teszi az együttműködést a géppállomások és termelőszövetkezet között, úgy, ahogyan azt az országos termelőszövetkezeti és géppállomási értekezlet határozata is előírja.

Várható időjárás: Mérsékelt szél, változó felhőzet. Többfelé köd. Sokfelé havazás. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

Különböző Vöröslovos magyar nép nagy barátja születésnapjáról előadásban emlékezik meg 4-én, szombaton 17.40 órakor a Kossuth-rádió.

Felhívás Előfizetőinkhez! Felhívjuk összes előfizetőink figyelmét, hogy előfizetési díjat csak nyugta ellenében fizessenek ki. Nyugta nélkül való fizetésből eredő esetleges visszaélésekért nem vállalunk felelősséget. NEPLAP kiadóhivatala.

Feljelentést tett a rendőrség Bányási Olivér OTI tisztviselő, Rákóczi utcai lakos, mivel lakása pincéjéből ismeretlen tettes 5 férfiinget ellopott. A rendőrség a nyomozást megindította.

Súlyos égési sebeket szenvedett Szabó Julianna 16 hónapos kislány, Szabó István Debrecen, Csuka utca 7. szám alatti lakos gyermeke, aki a tűzhely lapjára esett és az arcán, tenyerén súlyosabb égési sebeket szenvedett. A klinikán vették gondozás alá.

Felkérünk mindazokat, akik az 1949 évi népszámlálásban, mint adatlátogatók vettek részt és ez év február hónap megkezdésétől a lakcímváltozásukról akarnak értesíteni, haladéktalanul jelentkezzenek az I. fokú közigazgatási hatóság mezőrendészeti osztályánál (Városháza, volt. adóhivatal 14. szoba).

MNDSz

Má délután 4 órakor kultúrfelelős értekezlet. Kérem a kultúrfelelősöket, hogy havi jelentésüket, három hónap munkatervüket, a csoportjukat érintő kultúranyagokat (színdarabok) hozzák magukkal.

Egyben felhívjuk a már beindított üzemi, szervezeti stb. c. adó tanácsot is, hogy a fenti időpontban és helyiségben a folyó tanfolyamok ügyében megbeszélés és véget öklvetlenül jelenjenek meg.

MSZT

Felhívjuk mindazon jelentkezőket, akik az MSZT által indítandó központi „kezdők”, valamint a központi „kezdő-ha adó” orosz nyelvű tanfolyamára jelentkeztek, vagy bevezetett, hogy szombaton az MSZT helyiségében 3 órakor öklveten és pontosan jelenjenek meg.

KISOSz

Fűszerkiskere kódok vasárnap délután 10 órakor adóközségi közgyűlés tartanak a KISOSZ iródban. — Vasárnap délután 2 órai 1. óráig a KISOSZ kisteremben olvadó órák rendezünk, ekkor társasjátékot játszanak a kártyák rendezésére. Legjobb napi heti és havi fordulókat, ézepródamunkákat, fűtőt, terem biztosítva.

Papp Elek

ny. tőkésüzem 70 éves korában Szegeden elhunyt. Temetése hazazárlás után pénteken délután 3 órakor az a köztemető díszavatkozó termébe. Gyászoló: bánoos felesége, Kupács Zoltán családja, valamint a kiterjedt rokonsága. Lakás: Újszeged, Békercs utca 61.

Róth István

házi ügyelő 49 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor az a köztemető III. ravatalozó termébe. Gyászoló: bánoos felesége, kisánya völgyényével, Budai Sándorral, szülei, testvérei, sógorai, sógori, anyó és kiterjedt rokonsága. Lakás: Vörös Hadsegreg-útja 22.

VEGYÉL RÉSZT az Embersport-fogadáson! TOTO Típszevény ára 330 Ft. Akarsz minden faluba sportpályát? Akarod a magyar stadiont? Akarod a tömegsportot? A célok érdekében fogadj! NYERHETSZ! Típszevények kaphatók: trafikokban, osztályosorsójáték főára-sítókánál, postahivataloknál és az IBUSZ-nál.

Csillag elvtárs megmutatta MOSZKVÁT

A nagy teremben feszült figyelmű az arcok kipirulnak s csillogó szemek figyelnek a színpadra: Csillag Miklós elvtárs a Szovjetunióról beszél. Szavainak nyomán, akik itt hallgatjuk, a sokezer kilométer ellenére, mi is ott vagyunk Moszkvában s meglevendők előtünk a színes beszámoló alapján Moszkva minden szépsége s élményei a mi élményeink. Vele együtt indulunk ki a „Moszkva” szállóból s járjuk a várost, figyeljük az életet.

Csillag elvtárs beszél s mi látjuk, amit mond, vele együtt megyünk

A VÖRÖS TERRE

Már is ott vagyunk Leninnél. Ott fekszik O egyszerű munkásruhában, feje vörös selyempárnán nyugszik, mintha csak tegnap tették volna el. Az a hatalmas érzés, mely akkor előtört a küldöttség tagjait, melyet kifejezni oly nehéz, bennünk is végighullámzik egy pillanatra s ebben a teremben mindenkinél titkos óhajja: oh, bár mi is ott lehetünk volna!

Peregnek a szavak s mi, hallgatók már ott vagyunk

A HÍRES MOSZKVAI METRÓ

Állomásán, a márvány falak között, a ragyogó tiszta kocsi, mely annyira különbözik a kapitalista államok földalatti villamosaitól. Moszkvában itt is az a cél, hogy a gyors közlekedés mellett a munkások szépezzék fejlesszék s kényelmét szolgálják.

A MOSZKVA FOLYÓ PARTJÁN

és a Lenin hegyen 26—32 emeletes felhőkarcolók épülnek gyors ütemben. Itt építik őket, mert az a cél, hogy a hatalmas épületektől ne zárják el a levegőt.

Mellette a Bika nagyertermében egy középkorú munkásszónny halak felsőhajt: — Még erre is gondolkodnak!

Igen, csak szocialista ország gondolhat erre, hogy a dolgozók egészségét minél jobban óvja.

A LENIN-MŰZEUUM

Itt látjuk azokat az emléktárgyakat, melyek közvetlen kapcsolatban álltak vele. Zsebórája, ruhája, mind megannyi emlék. Látjuk azt a ruhát is, melyet akkor viselt, amikor életére törtek az ellenség ügynökei, három helyen lyukasztotta át a golyó a kabátot.

Amit a szeretet alkotni tudott, az mind összegyűlt

A PUSKIN-MŰZEUUMBAN

A legszebbek a szovjet dolgozók ajándékai: a 4 méter magas kristályváza, mely a napsütésben különböző színekben tündököl; a tadszik asszonyok által 4 évig szőtt fáliszőnyeg, melynek közepén Sztálin elvtárs áll katonaruhában.

De együtt gyönyörködünk a küldöttség tagjaival a többi ajándékokban, amit a népi demokratikus államok, köztük a magyar nép szeretete készített a nagy Sztálinnak. Tizenhárom és félmillió könyv

A LENIN-KÖNYVTÁRBAN

ezek olvasnak a hatalmas termekben. Ott vagyunk a világ leggazdagabb képtárában, ahol minden kép és szobor egy eszmei célt szolgál s a saját nyelvén ideológiai álláspontot képvisel.

Csillag elvtárs szavai életrajzok s már is látjuk

A ZISZ-AUTOGYÁR

óriási méreteit, hatalmas termeit. Látjuk a fehér köpenyben dolgozó munkásszerelőket, a ragyogó tiszta műhelyrészeket, megcsodáljuk a telerkocsit, amely 4 és fél óra alatt készül el. S halljuk a takarítóból mérnököt, aki párttitkárnő válaszáat arra a kérdésre, hogy mennyi gép készült naponta a gyárban: „Annnyit csinálunk, amennyit akarunk és még kettővel többet.”

A „VÖRÖS PROLETÁR”-GYÁR üzemeiben vagyunk. A világ legmodernebb gépeit készítik itt, a legmodernebb eszközökkel. Amikor Csillag elvtárs az esztergagépekről beszél, egy férfi előttem előre hajol s az arca feszült figyelmű. Tanul, valószínűleg esztergályos.

Egy pillanatra sem veszi le a szemét az előadó elvtárs arcáról.

AZ „ILJICS”-KOLHOZ

gazdag, művelt tagjait, akikkel a küldöttség tagjai találkoztak, mi is megszerettük itt, Debreceben és máris barátoknak éreztük, mint ahogy a Zisz-gyár és a „Vörös Proletár”-gyár munkásait is ismerőnek találjuk. Szovjet emberek, szeretjük őket.

A MOSZKVAI NAGYSZÍNHÁZ

előadásáról beszél. S mi mindnyájan még élesebben kezdünk figyelni. A küldöttség tagjai Sztálin elvtárs közelebb ültek. Ez olyan élmény volt, melyet egy életen át nem felejtünk el. Ott ültek 20 méterre Sztálin elvtársától, a haadó emberiség nagy vezérével, a legjobb embertől s Sztálin elvtárs mo-

solygó arca, fiatalos tekintete rajtuk is nyugodott.

Mi, hallgatók, akik csak képről láttuk Sztálin elvtársat, köztünk éreztük, szinte még a hangját is hallottuk s a terem zeng s a falak visszhangoznak az ujjongást:

— Sztálin... Sztálin...

Ugyanúgy zeng az éljen, mint ahogy zenghetett a Kremel-beli fogadáson, ahol Rákosi elvtársal az élen megjelent a küldöttség. S ahol olyan forró szeretettel s olyan nagy örömmel fogadták a régi harcoszt.

Az előadás befejeződött s mi úgy éreztük, mintha álomból ébredtünk volna fel, bejártuk ugyanazokat a helyeket, ahol a küldöttség járt, láttuk az embereket, akikkel beszéltek s úgy távozunk innen, mint akiknek nagyon nagy élményben volt részük.

Köszönjük Rákosi Mátyás nagytelkű gondoskodását

A klinikai és egyetemi dolgozók ünnepélyes szakszervezeti napja

Az egyetem aulája megtelt a klinikatelep és a központi egyetem dolgozóival, ünnepélyes szakszervezeti napot tartanak. Látszik az arcukon, hogy átérezik ennek a nappak a jelentőségét. Ezen a szakszervezeti napon a klinikai és egyetemi dolgozókat közvetlenül érintő kérdésekről, a minisztertanács legutóbbi rendeletéről lesz szó. Ez alkalommal osztják ki a jutalmakat azok között a dolgozók között, akik újításaikkal hatalmas megtakarításokat értek el. Az új üzemi bizottság megválasztására is most kerül sor.

A szakszervezeti nap előadja dr. Benedek Imre, az egészségügyi szakszervezet központi kiküldöttje, beszédében ismertette a minisztertanács legutóbbi rendeletét a közalkalmazásban lévőkhöz

meny rendezéséről. Ez a rendelet életszínvonalunk emelkedésének újabb fényes bizonyítéka. A közalkalmazottak illetményének rendezése azt jelenti, hogy a dolgozók állama maguknak a dolgozók munkájátja vissza a dolgozók munkájának gyümölcését.

Benedek Imre előadását lelkes hozzászólások követték. Cseh István a gépház dolgozóinak nevében szólalt fel. Dr. Gyulai János az orvosok nevében mondott köszönetet a Magyar Dolgozók Pártjának a nagytelkű gondoskodásáról.

Utána Balla László ismertette az újítási bizottság eddigi munkáját. 17 újítási javaslat közül 11 országos jelentőségű országos javaslat futott be,

amelyet a táalmányi hivatal fog felülvizsgálni és elbíráni. Cseh István gépházi főtitkár újításával évi 4.200 Ft megtakarítást ért el, Nikita Mihály, Kerecsi János, Lakatos Ferenc, Mikulási György újításaikkal szintén komoly megtakarítást értek el.

Szilágyi János, az üzemi bizottság titkára beszámolt az üzemi bizottság munkájáról. Az új üzemi bizottság elnöke: Dán Sándor magántanár, titkár: Cirák János munkás.

A gyűlés végén az üzemi bizottság határozati javaslatot terjesztett elő. A Debreceni Tudomány Egyetem és Klinikatelep meköszönik a Magyar Dolgozók Pártja vezetőjének, Rákosi Mátyásnak nagytelkű gondoskodását és megfogadják, hogy az eddigi eredményeket legjobb képességeik szerint tovább fogják vinni. Hosszú lelkes tapsal juttatták kifejezésre helyesléstüket a klinikai és egyetemi dolgozók.

Dohányárus

kultúrdélután

A dohánykísárosoknak kulturális téren ez volt az első komoly kiállításuk. Örömmel tapasztaltuk, hogy e kiálláson szép sikerrel vizsgáltak. Az ügy politikai, mint művész tekintetben nívós kultúrdélutánon több, mint négyszázan vettek részt.

A kultúrdélután megrendezése Erdei Árva Károly elvtársnak, a dohánykísárosok elnökének fáradságot nem ismerő munkáját dicséri.

Külön dicséretet érdemelnek a kultúrdélután szereplői, akik hadirokkantak, hadiözvegyek és ezek családtagjai voltak.

A szépen sikerült kultúrdélután, a dohánykísárosok mosti véget ért elméleti fejlődési versenyének keretében zajlott le.

APOLLO:
4, 6, 8 órákor:
Új ház
Költői szépségű türkmén film

VIGSZÍNHÁZ:
4, 6, 8 órákor:
Általános közkívánatra!

A cirkusz
Orlova világsikerű filmje

METEOR:
fél 4, fél 6, fél 8 órákor:
Sztalingrádi csata
1 rész
A sztálini stratégia diadala

Tisztelet és hála — megvetés és gyűlölet

Hatalmas tömegek látogatják Püspökárányban a Munkásmozgalmi Intézet vándorkiállítását

„Méltóságos Uram”, így kezdődik az áruló Peyer Károly egyik levele melyet a Horthy-kormány államtitkárának, Boor Aladárnak írt, s így fejeződik be: „méltóságodnak őszinte tisztelője”. Ami pedig a kezdő és a zárószavak között van bemutatja mindenkinak a peyeri politikát. Egy munkásáruló életének egyik sötét dokumentuma ez a levél.

A Munkásmozgalmi Intézet vándorkiállítására a hősi harcok mellett bemutatja azok munkáját is, akik a dolgozó nép ellen harcoltak. A hősök mellett ott látjuk az árulókat is, akik börtönbe hódérkezre adták őket, beburakodva a dolgozók soraiba.

„A hozzám beérkezett jelentéseket van szerencsém telterjesztetni” — írja Peyer Károly, s

munkások kerültek a fasiszta rendőrség kintókamráiba a jelentések alapján. A kiállítás anyaga hiteles irásokat mutat be: hogy szolgálták ki Peyer Károly, Szeder Ferenc és társai az ellenforradalmi Horthy-rendszert. S ökölször azoknak a dolgozóknak a keze, akik olvassák.

A kiállítás sokezer látogatójának, akik megálltak és majd megállnak a képek előtt, gondolatuk egyforma: Tisztelet és hála azoknak, akik megakuvás nélkül harcoltak a Párt vezetésével az elnyomás a kizsákmányolás ellen, megvetés, gyűlölet az árulókkal szemben.

Püspökárány az első hajdúmezői község, ahol megrendezték a kiállítást, s ott is, mint a többi

községekben, egyre többen és többen nézik meg. Az anyag hatalmas órákat eltölthet a kiállítás termében, aki alaposan meg akarja tekinteni s Püspökárány dolgozó népe a munkaidő után tömegesen keresi fel a munkásmozgalm emlékeit.

Amikor nézik a képeket Püspökárányban és mindenütt, ahol megfordult, a Kolláth Istvánok, a Rác Ibolyák tudják jól, hogy Peyeréknek utódaik, a jobboldali szociáldemokraták még itt élnek közöttünk s alattomosan ellenünk törnek, tudják ezt, s harcolnak ellenük. Itt előttük áll az írás, mely munkásvértől piroslík s ez újabb harcra indít: Valahány becsületes dolgozó él az országban, harcolni az ellenség ellen!

Könyvtárat adott Nánásnak a traktor

Szilveszterkor a hajdúnánási termelőcsoportok a gépállomás javaslatára egy közös ünnepséget rendeztek. A gépállomás dolgozói, meg a szövetkezeti EPOSZ ifjak és a falubeliek közül is néhányan közös munka nyomán egy nívós kultúrmiűsört is adtak. Olyan szép számmal vettek részt a műsoron, hogy több mint haterzer forint jött be.

Ez az, ami sok gondot okozott Dózsa Miklós elvtársnak, a TSZCS párttitkárának. Mire lehetne, mire kellene fordítani ezt az összeget? Szép pénz. Sok mindent adnak érte.

Egyik nap fűrgé léptekkel besietett a gépállomásra. Aztán szinte rohanva visszaigyekezett. Úgy feszítette belülről, va ami, hogy szinte utkározni szeretett volna örömeiben. Egyenesen a szövetkezeti székhez ment. Nem szölt egy szót sem, hanem nagy léptekkel végig-végigmegregette a szobákat, nyitogatótt egyik helyről a másikra. Forgatta a nyakát, hol a pafonra, hol a sarokba, hol az ajtó hátmögé nézegetett. Lehetőleg úgy csinálta, hogy észrevegyék a nagy gondját. Úgy tette, mintha tényleg rettentés gondban lenne. Pedig a gépállomáson már leestett róla a gond.

Lassanként körülfogják, kérdezzétek, járják vele a helyiségeket, már alig bírja magában tartani az örömet, de ko-

molyságot színlelve csak nem szöli. Aztán egyszer kibuggyan beöle.

— Könyvtárat veszünk mind a haterzer forintért!

— Na, még egy kicsit igazítsuk errebb. Most jó.

Kéki Margit megtörölte izzadó homlokát. Napok óta valóságban itt lakik. Ezt a helyiséget jelölték ki a könyvtárnak. Azt a pár bútordarabot, ami most benne van, egyre rakosgatják ide-oda. Törögtetik a szekrényt. Takarítanak, számitgatják, mit hova tesznek. Margit már a cédulákat is irogatja: „Szép irodalom”, „Ideológia”, „Szakkönyvek”. Így csoportosítja majd a könyveket. O lett a könyvtáros. Rettentő boldog. Ahogy Józsa István elvtárs, a gépállomásvezető mondta, legalább ötszáz darab könyvet kap a keze alá. De hát már kellene hozni azokat a könyveket. Mikor akarják megvenni? Az öreg Tóth József bácsi is, meg Dombi Imréné is szorgalmazták. Mindig kérdezik, hogy mikor jöhetnek már olvasni-vaért. Szabó Miklós, aztán kicsit később meg Dózsa Miklós is megcsófolták, hogy adig kellene a könyv, míg a tőlől ki nem men-

lős az „Új barázdát szánt az eké”-t kéri. Be-e akar pillantani a kolhozok életébe.

Alig telt el egy pár év és hogy megváltoztak ezek az emberek. Vele együtt. Olvasnak. Még meg előre kitervezik, hogy mit „Jól csináltak ezt a doigot!” — beszélget magával. — „Igy csinálta volna egy kolhozvezető is.” Persze, a volgamellelti falvakban ez már nem újság, halotta, hogy ott természetesen a több ezer kötetes könyvtár. Hozzá tartozik a kolhozparasztiok életéhez. Ezentúl nálunk is így lesz. Atalakultak az emberek. Még biztosan messze járnak attól, hogy ecsodálkozzanak a könyv hiányán, mint az a szibériai fiatal szovjet katoná, de már ez is nagy dolog. A szövetkezeti élet, a Párt formálta őket át. Vajjon miért gondolnak a szövetkezet tagjai a könyvre? Egyszerű. Mert nincs kenyérgondjuk. Biztos az élet. Másképpen dolgoznak ök és másképpen gondolkodnak. Egyre jobban más-képpen, mint a szövetkezetek: kívültek.

Beljebb húzódtott a nagykabátba és megtapogatta az egyik könyvcsomagot. Odanyult a szélhez. Kitapogatta a félretett könyvet. Ezt magának kívántotta még Debrecenben a Szikrában. A kolhozokról szöli. Legelőször ö olvasa el. A párttitkárnak kell legjobban érteni.

Sok milder megfordult most Dózsa elvtárs fejében. Félkönyökével ráddott a jó erősen becsomagolt könyvkötegre. Rábízta magát az autó rázására... Emlékszik, mikor négy vagy öt évvel ezeött beszélt egy vörös katonával. Fialat volt a katoná, aig húsz éves. Rettentően csodálkozott, hogy Dózsaék nál nem talált egyetlen könyvet sem.

Elmosolyította magát. Hol volt akkor a magafajta kulákseléd a könyvektől? Még véletlenül sem jutott volna eszébe ilyesmi. Meg nemcsak neki, de a többieknek sem. Most meg az öccse, Dózsa Balázs szigorúan a lelkére kötötte, hogy Marxnak a „Töke” című könyvét megvegye. Azt akarja olvasni. Meg a többiek is sorra jöttek a kívánsággal. Szabó Mik-

Cs. Gy.

